

■ □ Nota del Butlletí Climàtic de setembre de 2012 ■

En el conjunt de Catalunya, el dissabte 29 de setembre ha estat el dia més plujós des del 12 de març de 2011.

El Servei Meteorològic de Catalunya qualifica el mes setembre de 2012 com a termomètricament normal¹ en el conjunt del país, a excepció d'àmplies zones del litoral i algun punt de la Catalunya Central on el setembre ha estat càlid. En canvi, al Pirineu i a punts de la depressió Central el mes ha estat fred.

La distribució de la precipitació ha estat molt irregular. El setembre ha estat plujós o molt plujós al Prepirineu, la Costa Brava i punts del litoral central i del Segrià. En canvi, ha estat sec a la Depressió Central, Terres de l'Ebre, a àmplies zones del Pirineu Central i Occidental, a la serralada Prelitoral, a la comarca del Maresme i al nord del cap de Creus, i fins i tot molt sec a la conca de Tremp. A la resta del país el mes de setembre ha estat normal.

La meteorologia del mes de setembre ha vingut marcada per una disposició zonal dels centres d'acció, fet que ha provocat, d'una banda, que Catalunya quedés afectada pel pas d'una sèrie de perturbacions d'origen atlàntic, i d'altra banda, un bloqueig de les masses d'aire fred procedents d'altres latituds i un predomini del flux de ponent en superfície. D'aquesta manera, durant els primers vint dies del mes, les precipitacions més importants es van concentrar al Pirineu Oriental i al Prepirineu, amb una distribució de les precipitacions típicament estiuenca, amb tempestes en aquestes zones de muntanya provocades pel pas de solcs amb aire relativament fred en alçada i una temperatura encara alta en superfície. En aquest període cal

¹ Els valors mitjans climàtics que s'han utilitzat s'han extret de:

Martín-Vide, J.; Raso Nadal, J.M. (2008): *Atlas climàtic de Catalunya*. Període 1961-1990.

Al llarg de tot l'informe, s'expressen la temperatura (T) en graus Celsius (°C) i les quantitats de precipitació (PPT) en mil·límetres, mm, unitat equivalent a litres per metre quadrat.

Quan s'efectua la comparació entre la precipitació acumulada i la temperatura mitjana i els seus corresponents valors mitjans climàtics¹, s'adopten els criteris següents:

Qualificació	PPT total registrada respecte de la mitjana climàtica	Qualificació	Diferència entre la temperatura mitjana i la mitjana climàtica
Molt sec	< 30%	Molt càlid	≥ +3 °C
Sec	Entre 30% i 90%	Càlid	Entre +3 °C i +0,5 °C
Normal	Entre 90% i 110%	Normal	Entre +0,5 °C i -0,5 °C
Plujós	Entre 110% i 190%	Fred	Entre -0,5 °C i -3 °C
Molt plujós	> 190%	Molt fred	≤ -3 °C

remarcant l'episodi de precipitacions que va afectar el país entre els dies 7 i 13 de setembre, com a conseqüència d'una ondulació del corrent en jet que va afavorir el pas d'un seguit de sistemes frontals. Les precipitacions més destacades recollides a les Estacions Meteorològiques Automàtiques (EMA) gestionades pel Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) van ser els 79,6 mm de Lladurs (el Solsonès), els 68,4 mm de Cabanes (l'Alt Empordà) o els 66,9 mm del Santuari de Queralt (el Berguedà).

L'arribada de la tardor va coincidir amb la formació d'una gran pertorbació ubicada a la latitud de les illes Britàniques, que va anar enviant sistemes frontals sobre el Principat entre els dies 23 i 30. Cal remarcar la pertorbació que va afectar Catalunya entre els dies 27 i 30, que si bé va provocar precipitacions generals, aquestes van ser molt més importants a la meitat est del país com a conseqüència d'un recorregut de la baixa al llarg de la Mediterrània i amb un flux del sud-est i de l'est en superfície. Les precipitacions van ser molt abundants al llarg del dia 29. En el conjunt de Catalunya, aquest dia és el més plujós des del 12 de març de 2011. La taula següent senyala les precipitacions per sobre dels 75 mm registrades entre els dies 27 i 30 de setembre a les EMA gestionades pel SMC:

Nom de l'EMA	Comarca	PPT (mm)
Parets del Vallès	el Vallès Oriental	97,9
Vilanova del Vallès	el Vallès Oriental	95,9
Caldes de Montbui	el Vallès Oriental	80,0
Vic	Osona	79,5
Vinyols i els Arcs	el Baix Camp	78,9
Begues - PN del Garraf	el Baix Llobregat	78,8
Sant Llorenç Savall	el Vallès Occidental	78,8

El mes de setembre ha estat termomètricament normal en el conjunt del país, a excepció d'àmplies zones del litoral i algun punt de la Catalunya Central on el mes ha estat càlid. (Figura 1). En canvi, al Pirineu i a punts de la depressió Central el mes ha estat fred.

Aquesta distribució espacial de les anomalies és conseqüència dels fluxos de ponent i del sud-oest que han predominat durant el mes.

La taula següent mostra les anomalies positives més significatives (diferències de la temperatura mitjana mensual de setembre respecte a la mitjana climàtica mensual del mes de setembre pel període de referència 1961-1990) a les EMA gestionades pel SMC. Es destaquen les EMA que han tingut una anomalia tèrmica per sobre de +1,0 °C:

Nom de l'EMA	Comarca	Anomalia (°C)
Barcelona - el Raval	el Barcelonès	+1,6
Sant Pere de Ribes - PN del Garraf	el Garraf	+1,5
Espolla	l'Alt Empordà	+1,2
Aldover	el Baix Ebre	+1,2
Barcelona - Observatori Fabra	el Barcelonès	+1,2
Vinyols i els Arcs	el Baix Camp	+1,1

La distribució de la precipitació ha estat molt irregular. El setembre ha estat plujós o molt plujós al Prepirineu, la Costa Brava i punts del litoral central i del Segrià. En canvi, ha estat sec a la Depressió Central, Terres de l'Ebre, a àmplies zones del Pirineu Central i Occidental, a la serralada Prelitoral, a la comarca del Maresme i al nord del cap de Creus, i fins i tot molt sec a la conca de Tremp. A la resta del país el mes de setembre ha estat normal (figura 2). Les pertorbacions atlàntiques dels primers dies del mes (tempestes que van afectar al nord del país) juntament amb l'episodi registrat entre els dies 27 i 30 que va afectar la meitat est del país són els factors que han donat aquesta distribució de la precipitació

La taula següent mostra les EMA gestionades pel SMC en les quals la precipitació acumulada durant el mes de setembre ha superat els 100 mm:

Nom de l'EMA	Comarca	PPT (mm)
Vilanova de Meià	la Noguera	144,4
Lladurs	el Solsonès	131,6
Ulldeter (2.410 m)	el Ripollès	131,0
Santuari de Queralt	el Berguedà	126,6
la Quar	el Berguedà	116,7
Olot	la Garrotxa	114,6
la Bisbal d'Empordà	el Baix Empordà	113,9
Perafita	Osona	111,0
Cassà de la Selva	el Gironès	110,1
Castelló d'Empúries	l'Alt Empordà	108,2
Orís	Osona	104,0
Espot (2.519 m)	el Pallars Sobirà	102,8
Lac Redon (2.247 m)	la Val d'Aran	102,3
Parets del Vallès	el Vallès Oriental	101,9
Certascan (2.400 m)	el Pallars Sobirà	100,6

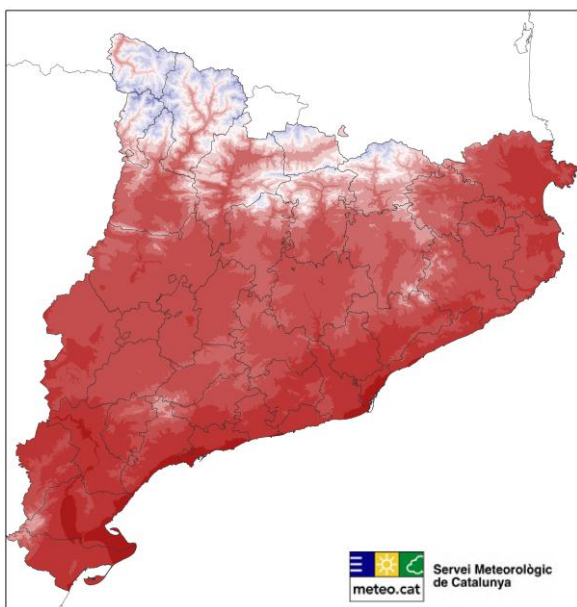
Figura 1:

Mapes de temperatura mitjana del mes de setembre de 2012 i de diferència d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA (Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques), gestionada pel Servei Meteorològic de Catalunya (SMC). No inclouen els valors de temperatura si no es disposa del 80% de totes les dades.

TEMPERATURA MITJANA MENSUAL (°C)

SETEMBRE 2012

DIFERÈNCIA (°C) ENTRE LA TEMP. MITJANA MENSUAL I LA CLIMÀTICA

SETEMBRE 2012

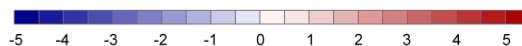
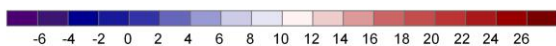
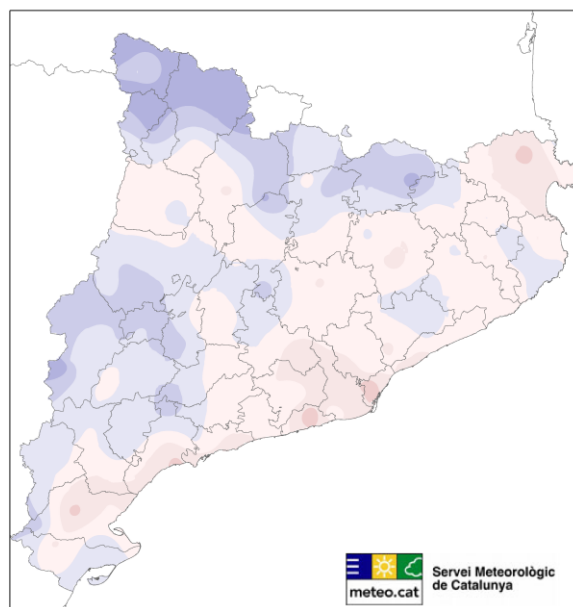
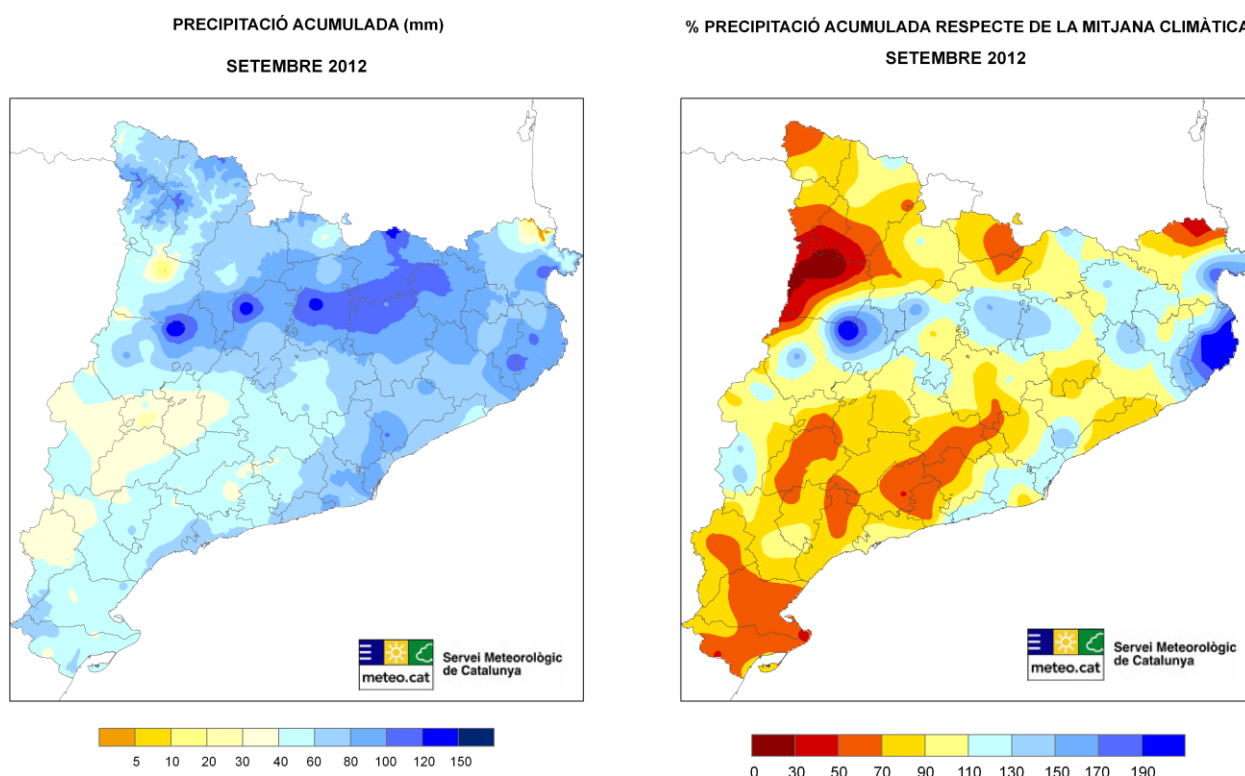

Figura 2:

Mapes de precipitació acumulada durant el mes de setembre de 2012 i de percentatge d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades d'estacions automàtiques gestionades pel Servei Meteorològic de Catalunya. No inclouen els valors de precipitació d'una estació concreta si no es disposa de les dades d'un episodi significatiu d'aquesta estació.

Aquesta informació s'ampliarà a través de la publicació del butlletí mensual definitiu a partir del dia 15 del mes en curs. Totes aquestes informacions es publicaran a www.meteo.cat

Barcelona, 1 d'octubre de 2012